

Мурсамітова І. А. Евритмія як ідея нормалізації душевної рівноваги людини / І. А. Мурсамітова // Система надання освіти дітям з особливими потребами в умовах сучасного закладу освіти : Збірник за матеріалами V Всеукраїнської науково-практичної конференції (12 грудня 2017 р.). – Лисичанськ: ВП «Лисичанський педагогічний коледж Луганського національного університету імені Тараса Шевченка». – Лисичанськ: ФОП Чернов О.Г. – 2017. – С.119–121.

Стаття присвячена дослідженню впливу музики на емоційний і фізичний стан людини, розглянуті особливості впливу музичного мистецтва на дітей. Запропоновані основні шляхи використання музики у роботі з дітьми з терапевтичною метою.

Ключові слова: музикотерапія, специфіка музичного сприйняття, мистецтво, музикування.

Мурсамітова Ірина Анатоліївна
ВП «Лисичанський педагогічний коледж
Луганського національного університету імені Тараса Шевченка»
м. Лисичанськ

ЕВРИТМІЯ ЯК ІДЕЯ НОРМАЛІЗАЦІЇ ДУШЕВНОЇ РІВНОВАГИ ЛЮДИНИ

З давніх давен були відомі цілющі особливості музики, що впливають на духовний і фізіологічний стан людини: згадування про це ми знаходимо ще у папірусах, складених жрецьями Давнього Єгипту. Філософами, лікарями, музикантами Давньої Греції, Китаю, Індії теоретично обґрунтовувався і широко використовувався на практиці увесь арсенал музичного мистецтва.

У середньовіччі ця проблема вивчалась у руслі теорії афектів, що встановлювала зв'язок між емоційно-почуттєвими станами людини і способами їх відображення у музиці. З тих давніх часів стратегія психотерапевтичних і лікувальних можливостей музичного мистецтва проходить червоною ниткою

через усі психолікувальні школи і напрями. Перші спроби наукового пояснення цього феномена відносяться до XVII століття, експериментальні дослідження розпочались у XIX ст., але лише

Давньогрецький філософ Піфагор був одним з перших дослідників цілющого впливу музики на людину. Він використовував практику «музичного лікування». Саме Піфагор запровадив термін евритмія.

«Евритмія» — здібність людини знаходити правильний ритм в усіх проявах своєї життєдіяльності — співах, грі, танцях, мовленні, жестах, думках, вчинках, у народженні й смерті. Через евритмію людина, за Піфагором, створює власний гармонійний Мікрокосмос, який приєднується до космічного ритму Всесвіту. Піфагор вважав музику кращим лікувальним засобом, який стабілізує, узгоджує евритмію у людини. Він мав власну методику музикотерапії: легко розвертав стан людини на протилежний; своїм учням перед сном рекомендував слухати певну музику, яка здатна очищати душу та знімати негативні переживання, що їх відчула людина протягом дня.

Прикладом ефективності та «життєдіяльності» запропонованої Піфагором системи музикотерапевтичного впливу на людину може служити такий історичний факт: філософ зміг заспокоїти за допомогою музики грецького юнака, який був розгніваний зрадою коханої дівчини й намагався спалити її будинок. Піфагор наказав музиканту-флейтисту, який знаходився поблизу, змінити музичний лад з фригійського на спондеїстський й таким чином заспокоїв молоду людину.

Інший відомий філософ часів Давньої Греції Платон розглядав вплив музики на людину у контексті її державного значення, надаючи їй по суті роль ефективного засобу виховання гармонійної особистості. Видатний вчений вважав, що для держави немає гіршого способу руйнування моралі, ніж відхід від музики сором'язливої та скромної. Саме через «розпущені лади» в душі слухачів може проникати безсоромне. Ритми й лади, вважав Платон, впливають на думки людей, тому найкраща охорона держави — музика «узгоджена та

поміркована», скромна, проста. Завдання музичного мистецтва — гармонізація індивіда із суспільним життям.

Свого найвищого розвитку ідеї Платона та Піфагора отримали в працях Аристотеля, який розробив учіння про мімесис — уявлення про внутрішній світ людини та способи впливу на нього за допомогою мистецтва. Саме в теорії мімесису представлена відома Аристотилевська концепція катарсису — очищення душі слухача (глядача) у процесі сприймання ним творів мистецтва, у яких відображається світ людських характерів, що вражають своєю правдою та красою.

Ідея нормалізації душевної рівноваги людини й сьогодні є провідною в усіх відомих психотерапевтичних школах й напрямках.

Література

1. Педагогічна майстерність: Підручник /І.А.Зязюна, Л.В.Крамущенко, І.Ф.Кривонос та ін.; За ред. І.А.Зязюна. – 2-ге вид. – К.: Вища шк., 2004. – С.422. **2. Петрушин В. И.** Интеграция музыкальной психотерапии с ведущими направлениями в психологии /В.И Петрушин // Музыка в школе – 2001. – № 4. – С. 27-29. **3. Побережна Г., Комісаров О.** Музична терапія у системі освіти в Україні // Музична освіта в Україні. Сучасний стан, проблеми розвитку. Матеріали науково-практичної конференції. — К., 2001. — С. 157—161.